WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

DOBROSTAN, WŁĄCZANIE I WSPÓLNOTA

Bezpieczne i wspierające środowisko rozwoju

BYŁO

- podstawa podkreślała zabawę i rytm dnia
- ważne były obserwacja dziecka i współpraca z rodzicami
- dbano o organizację sprzyjającą rozwojowi

JEST

- wprowadzono 11 priorytetów realizacji podstawy
- wszechstronny rozwój i aktywność poznawcza
- dobrostan dziecka i przestrzeń edukacyjna
- edukacja włączająca
- metody o uznanych podstawach naukowych
- wykorzystywanie wiedzy w praktyce
- wspólnota przedszkolna
- partnerska współpraca z rodziną

CO TO OZNACZA?

- przedszkole ma być bezpieczne, wspierające i otwarte na każde dziecko
- rodzina staje się ważnym partnerem
- cały zespół odpowiada za wychowanie i rozwój

Przedszkole ma być wspólnotą rozwoju: bezpieczną, włączającą i blisko współpracującą z rodziną.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026
MATEMATYKA PRZEZ DZIAŁANIE

Od liczenia do rozwiązywania problemów

BYŁO

- liczenie i cyfry 0–10
- dodawanie i odejmowanie w sytuacjach użytkowych
- klasyfikowanie
- figury geometryczne
- pomiar, czas i pieniądze

JEST

- opisywanie sytuacji problemowych
- rozpoznawanie przyczyn i szukanie rozwiązań
- porównywanie wyników działań
- ocenianie skuteczności rozwiązania
- klasyfikowanie według co najmniej dwóch cech
- mierzenie i ważenie
- rozpoznawanie liczb, figur, wzorów i symetrii
- monety i banknoty

CO TO OZNACZA?

- matematyka zaczyna się od działania
- dziecko porównuje, mierzy i sprawdza, co działa
- ważne stają się rozumowanie i praktyczne sytuacje

Matematyka w przedszkolu to działanie, porównywanie, mierzenie i szukanie rozwiązań.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026
WIĘCEJ „JA" DZIECKA

Emocje, potrzeby, granice i odporność

BYŁO

- rozpoznawanie emocji
- radzenie sobie z emocjami
- szukanie wsparcia
- empatia

JEST

- poznanie siebie i swoich mocnych stron
- planowanie działania
- przewidywanie konsekwencji
- wytrwałość i akceptacja błędów
- rozpoznawanie potrzeb
- sprzeciw w sytuacji niepewności lub zagrożenia
- proszenie o pomoc
- radzenie sobie ze stresem

CO TO OZNACZA?

- dziecko lepiej rozumie siebie
- uczy się dbać o swoje granice i bezpieczeństwo
- buduje odporność i poczucie własnej skuteczności

Nowa podstawa mocniej wspiera rozwój emocjonalny, osobisty i bezpieczeństwo dziecka.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

NAJWAŻNIEJSZA ZMIANA OGÓLNA

Podstawa programowa 2017 → 2026

BYŁO

- przedszkole przede wszystkim przygotowywało dziecko do szkoły
- ważne były opieka, wychowanie, nauczanie i osiągnięcie dojrzałości szkolnej

JEST

- przedszkole rozwija dziecko jako osobę i członka wspólnoty
- mocniej wspiera ciekawość, samodzielność i współpracę
- rozwija sprawczość, empatię i odpowiedzialność

CO TO OZNACZA?

- dziecko nie tylko uczestniczy, ale także pyta, wybiera, próbuje i działa
- przedszkole ma rozwijać gotowość do życia, a nie tylko gotowość szkolną

Nowa podstawa mocniej stawia na samodzielność, relacje i aktywne odkrywanie świata.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

WIĘCEJ RUCHU, NATURY I PRZESTRZENI

Świeże powietrze, strefy aktywności, odpoczynek i rytm dnia

BYŁO

- codzienny pobyt na świeżym powietrzu
- kąciki zainteresowań: czytelniczy, konstrukcyjny, artystyczny i przyrodniczy
- miejsca odpoczynku i spokojne posiłki

JEST

- codzienny pobyt na świeżym powietrzu
- co najmniej raz w tygodniu dłużej niż godzinę poza budynkiem przedszkola
- strefa czytelnictwa
- strefa budowania i konstruowania
- strefa działań artystycznych
- strefa odpoczywania
- strefa odkrywania świata nauki i przyrody
- wyjątek: alerty RCB lub szczególnie niesprzyjająca pogoda

CO TO OZNACZA?

- więcej ruchu i kontaktu z naturą
- przestrzeń ma wspierać samodzielność, koncentrację i odkrywanie
- rytm dnia, odpoczynek i spokojne posiłki wspierają dobrostan

Więcej ruchu, więcej natury i lepiej zaprojektowana przestrzeń wspierają rozwój dziecka.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

SZTUKA I RUCH NA CO DZIEŃ

Nie dodatek, ale codzienny język rozwoju dziecka

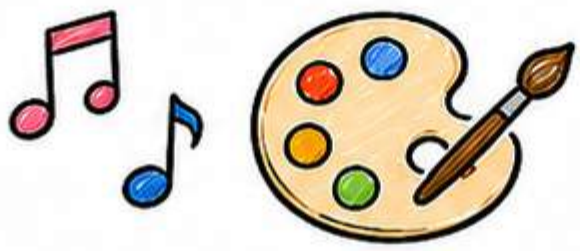

BYŁO

- muzyka, plastyka, rytmika i ruch były częścią rozwoju fizycznego i poznawczego
- były ważnymi aktywnościami wspierającymi rozwój

JEST

- osobny obszar artystyczny
- osobny obszar ruchowy
- sztuka: ekspresja, odbiór, tworzenie i wrażliwość
- ruch: sprawność, koordynacja, zdrowe nawyki
- ruch wspiera bezpieczeństwo, odpoczynek i dobrostan

CO TO OZNACZA?

- sztuka i ruch nie są dodatkiem

- dziecko wyraża siebie, tworzy i porusza się każdego dnia

- rozwój odbywa się przez działanie, ekspresję i aktywność

Sztuka i ruch są codziennym językiem rozwoju dziecka.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

CYFROWOŚĆ BEZ EKRANIZACJI

Nowy obszar cyfrowy, ale bez ekranizacji dzieciństwa

BYŁO

- korzystanie z nowoczesnej technologii pojawiało się jako element aktywności poznawczej dziecka
- nie było osobnego obszaru cyfrowego

JEST

- pojawia się osobny obszar cyfrowy
- rozpoznawanie urządzeń cyfrowych
- bezpieczeństwo i higiena cyfrowa
- wskazywanie zagrożeń związanych z Internetem
- rozumienie wpływu mediów i rozpoznawanie reklam
- dzieci nie korzystają indywidualnie i samodzielnie z urządzeń ekranowych

CO TO OZNACZA?

- cyfrowość to świadomość, bezpieczeństwo i rozumienie mediów

- technologia ma wspierać edukację tylko w niezbędnym zakresie

- najważniejsze pozostają zabawa, relacje, ruch i odkrywanie świata

Cyfrowość w przedszkolu to bezpieczeństwo i świadomość, a nie ekranizacja dzieciństwa.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026
ZMIANA STRUKTURY

Z 4 obszarów do 9 obszarów rozwoju

BYŁO

fizyczny

emocjonalny

społeczny

poznawczy

JEST

społeczny	osobisty	językowy
matematyczny	przyrodniczy	techniczny
cyfrowy	artystyczny	ruchowy

CO TO OZNACZA?

nowa podstawa dokładniej pokazuje, co i jak rozwija przedszkole

obszary są bliższe codziennym doświadczeniom dziecka

Nowa podstawa przechodzi od 4 ogólnych obszarów do 9 bardziej konkretnych obszarów rozwoju.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026
JĘZYK I KOMUNIKACJA

Nie tylko mówienie, ale także informacja i pierwsze kroki krytycznego myślenia

BYŁO

- posługiwanie się językiem
- opowiadanie
- rozpoznawanie liter
- eksperymentowanie językowe
- czytanie obrazów i znaków

JEST

- rozmowa i aktywne słuchanie
- uzasadnianie własnej opinii
- rozpoznawanie źródeł informacji
- analiza informacji
- dostrzeganie informacji niewiarygodnych lub sprzecznych
- tworzenie symboli
- próby czytania i pisania
- prosta komunikacja w języku obcym

CO TO OZNACZA?

- język służy komunikacji i rozumieniu świata
- dziecko uczy się słuchać, mówić, pytać i wyjaśniać
- pojawiają się pierwsze kroki w ocenie informacji

W nowej podstawie język to także rozumienie informacji i początki krytycznego myślenia.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

PRZEDSZKOLAK JAKO BADACZ PRZYRODY

Więcej obserwacji, pytań i odpowiedzialności za środowisko

BYŁO

- poznawanie zjawisk przyrodniczych
- poznawanie życia roślin, zwierząt i ludzi
- korzystanie z dóbr przyrody

JEST

- obserwowanie, analizowanie i zadawanie pytań
- formułowanie przypuszczeń
- dokumentowanie obserwacji
- opisywanie Ziemi i planet
- korzystanie z narzędzi ogrodniczych
- rozpoznawanie ekosystemów i stref klimatycznych
- segregowanie odpadów
- rozważne korzystanie z zasobów

CO TO OZNACZA?

- dziecko staje się małym badaczem przyrody
- więcej obserwacji, doświadczeń i uprawy roślin
- rośnie odpowiedzialność za środowisko i zasoby

Nowa podstawa zachęca do badania przyrody, troski o środowisko i odpowiedzialnego działania.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

DOŚWIADCZENIA EDUKACYJNE

Dziecko uczy się przez realne doświadczenia

BYŁO

- rozwój wspierały zajęcia kierowane i niekierowane

- ważne były zabawa, wycieczki, uroczystości, posiłki i odpoczynek

- wszystkie codzienne sytuacje miały znaczenie wychowawcze

JEST

- podstawa wskazuje konkretne doświadczenia edukacyjne

- odbiór sztuki co najmniej raz w roku

- obserwacje przyrody i uprawa roślin

- przygotowanie wspólnego wyjścia
- udział w występie lub wydarzeniu lokalnym

- udział w wydarzeniu promującym zdrowy styl życia

- prezentowanie efektów wspólnych działań

CO TO OZNACZA?

- dziecko uczy się przez realne sytuacje: tworzy, planuje, obserwuje i współdziała
- ważne są projekty, makiety, działania dla innych i praktyczne zadania
- liczy się nie tylko udział, ale też efekt i refleksja

Dziecko uczy się przez realne doświadczenia: obserwuje, tworzy, planuje, działa i pokazuje efekty.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

KOMPETENCJE FUNDAMENTALNE

To fundamenty rozwijane przez zabawę i działanie

JĘZYKOWE

rozmowa,
słuchanie,
opowiadanie,
pierwsze próby
czytania i pisania

MATEMATYCZNE

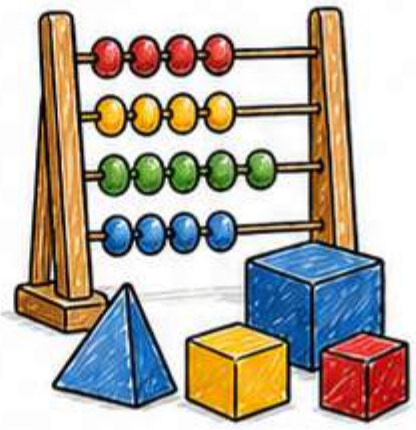

liczenie,
porównywanie,
mierzenie,
klasyfikowanie
i rozwiązywanie
prostych problemów

RUCHOWE

sprawność,
koordynacja,
zdrowe nawyki
i aktywność
na co dzień

CYFROWE

bezpieczeństwo,
higiena cyfrowa,
rozpoznawanie
mediów
i urządzeń

JAK TO SIĘ DZIEJE?

- przez zabawę
- przez doświadczenia edukacyjne
- przez codzienne sytuacje i współpracę

Nowa podstawa nazywa kompetencje, które dziecko rozwija już w przedszkolu.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026
TECHNIKA PRZEZ DZIAŁANIE

Więcej budowania, konstruowania
i odkrywania, jak działa świat

BYŁO

- konstruowanie i majsterkowanie
- planowanie działania
- prezentowanie wytworów pracy

JEST

- osobny obszar techniczny
- poznawanie właściwości materiałów
- budowanie obiektów i budowli płaskich oraz przestrzennych
- materiały konstrukcyjne
- maszyny proste
- proste obwody elektryczne z żarówką, brzęczykiem i silnikiem
- urządzenia zasilane różnymi źródłami energii
- transport i infrastruktura

CO TO OZNACZA?

- dziecko projektuje, buduje i sprawdza, jak działają rzeczy
- poznaje materiały, energię i proste rozwiązania techniczne
- technika staje się wyraźnym obszarem rozwoju

Technika w przedszkolu to budowanie, eksperymentowanie i odkrywanie, jak działa świat.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026

KOMPETENCJE PRZEKROJOWE I SPRAWCZOŚĆ

Dziecko nie tylko uczestniczy — ono decyduje, działa i współpracuje

KOMPETENCJE PRZEKROJOWE

- rozwiązywanie problemów
- krytyczne i kreatywne myślenie
- współpraca
- dbanie o innych
- kierowanie sobą i dbanie o siebie

SPRAWCZOŚĆ

- podejmowanie inicjatywy
- udział w decyzjach grupy
- rozwiązywanie problemów życia codziennego
- obserwacje
- badania i eksperymenty
- projekty edukacyjne
- prezentowanie efektów pracy
- refleksja o własnym działaniu

CO TO DAJE?

- samodzielność i odpowiedzialność
- pewność siebie i inicjatywę
- współpracę i gotowość do działania

Sprawczość oznacza, że dziecko ma wpływ, działa i uczy się odpowiedzialności.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE 2026
RELACJE I WSPÓLNOTA

Więcej działania z innymi i odpowiedzialności za wspólnotę

BYŁO

- nawiązywanie relacji
- współdziałanie z innymi
- respektowanie norm, praw i obowiązków
- komunikowanie się z dziećmi i dorosłymi

JEST

- współdecydowanie i uzgadnianie zasad
- pomaganie innym i wspieranie dzieci w trudnościach
- rozwiązywanie konfliktów
- rozumienie różnych funkcji społecznych
- poznawanie zawodów
- pierwsze pojęcia o pieniądzach, oszczędzaniu i ograniczonych zasobach
- przynależność lokalna i narodowa

CO TO OZNACZA?

- dziecko uczy się żyć i działać w grupie
- bierze odpowiedzialność za innych i wspólne ustalenia
- poznaje świat społeczny i pierwsze zasady gospodarowania

Nowa podstawa mocniej uczy wspólnoty, współpracy i codziennej odpowiedzialności za innych.